

Силабус курсу «Українська усна словесність»

Назва курсу	Українська усна словесність
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української фольклористики імені академіка Філарета Колесси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література
Викладачі курсу	доц. Пилипчук С.М. pylypchuk.sviat@gmail.com
Контактна інформація викладачів	
Консультації по курсу відбуваються	понеділок (13.15)
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/course
Інформація про курс	<p>Основними завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомити студентів із багатою уснословесною традицією українців. • Показати жанрове різноманіття українського фольклору. Зокрема докладно висвітлити особливості героїчного епосу нашого народу (билин, народних дум й історичних пісень). • Висвітлити національну своєрідність фольклорної прози (казкової та неказкової). • Засвідчити своєрідне опрацювання «міжнародного добра» в українських народних казках, легендах, переказах, оповіданнях, анекдотах і пареміях. • Продемонструвати широкий тематичний діапазон творів усної словесності (від суб'єктивних рефлексій до об'єктивних оцінок), їх значний художньо-виражальний потенціал, етноестетичні домінанти.
Коротка анотація курсу	<p>Курс «Українська усна словесність» є нормативною дисципліною для студентів-україністів першого року навчання. У курсі передбачено комплексне представлення велегранної уснословесної традиції українців. Зокрема зосереджено увагу на докладному висвітленні жанрової своєрідності героїчного епосу (билини, думи, історичні пісні) та фольклорної прози (казки, легенди, перекази, оповідання, анекдоти, прислів'я, приказки, загадки та ін.). При вивченні кожного із жанрів усної словесності запропоновано їх стереометричну оцінку: генеза, ідейно-тематичний діапазон, художньо-виражальний потенціал, особливості виконання тощо. Зразки героїчного епосу проінтерпретовано як «документи народної свідомості», висвітлено крізь призму відображення в них історичної правди (так званий процес «вичавлювання історичної олії» – Іван Франко). Твори фольклорної прози розглянуту у широкому міжнародному контексті з метою виокремити матеріал загальноміжнародний та національний. Відзначено, що навіть у казці, найбільш інтернаціональному жанрі, виразно виявляються етноментальні</p>

	<p>характеристики народу-реципієнта. У процесі осмислення цих двох важливих пластів фольклору українців (героїчний епос та проза) зроблено акцент найповніших колекціях цього народного добра, що систематично з'являлися друком, починаючи з другої половини XIX століття. Представлено внесок українських науковців у вивчення аналізованого фольклорного матеріалу. У курсі передбачено практичні заняття, під час яких студенти вчаться прочитувати ідейно-тематичне навантаження народних творів, відчувати їхню красу, художньо-виражальну довершеність.</p>
Мета та цілі курсу	<ul style="list-style-type: none"> • Комплексно представити жанрову парадигму українського фольклору (героїчний епос, фольклорна проза). • Висвітлити основну ідейно-тематичну зорієнтованість аналізованих уснословесних зразків. • Навчити проводити чіткі демаркаційні лінії між різними генологічними одиницями фольклору (думами та історичними піснями, легендами та переказами, прислів'ями та приказками тощо). • Презентувати національну своєрідність української фольклорної прози. • Окрасити комплекс художньо-виражальних особливостей билин, дум, історичних пісень, казок, легенд, переказів, оповідань, анекdotів, прислів'їв, приказок, загадок та ін. • Проілюструвати проникнення фольклорних елементів вказаної групи у художню літературу, засвідчити їх вплив на розвиток індивідуальної творчості письменників.
Література для вивчення дисципліни	<p><i>Основна</i></p> <p>Березовський І. Українські народні загадки / І. Березовський // Загадки. – К., 1962. – 511 с.</p> <p>Бріцина О. Українська усна традиційна проза : питання текстології та виконавства / О. Бріцина. – К., 2006. – 400 с.</p> <p>Бріцина О. Українська народна соціально-побутова казка (специфіка та функціонування). – К.: Наук. думка, 1989. – 151 с.</p> <p>Веселовский А. Историческая поэтика / А. Веселовский. – М., 1989. – 408 с.</p> <p>Веселовский А. Словянские сказания о Соломоне и Китоврасе и западные легенды о Морольфе и Мерлине / А. Веселовский. – СПб., 1872. – 373 с.</p> <p>Веселовский А. Южнорусские былины / А. Веселовский. – СПб., 1881. – 493 с.</p> <p>Возняк М. Історія української літератури: У двох книгах. – Львів, 1992. – Книга 1.</p> <p>Гнатюк В. Вибрані статті про народну творчість / В. Гнатюк. – К. : Наукова думка, 1966.</p> <p>Костомаров Н. Собрание сочинений. Исторические монографии и исследования : в 8 кн. 21 т. Т. XXI. Кн. 8 / Н. Костомаров. – СПб., 1905.</p> <p>Грушевський М.С. Історія української літератури: В 6 т., 9кн. – К., 1994. – Т. I, Т. IV. Книга I.</p> <p>Давидюк В. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі) / В. Давидюк. – Луцьк, 2009. – 436 с.</p> <p>Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору. – Луцьк: Вежа, 1997. – 296 с.</p> <p>Давидюк В. Українська міфологічна легенда / В. Давидюк. – Львів :</p>

- Денисюк І. Національна специфіка українського фольклору / І. Денисюк // Літературознавчі та фольклористичні праці : у 3 т., 4 кн. Т. 3. Фольклористичні дослідження / І. Денисюк. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2005. – С. 15–43.
- Драгоманов М. Нові українські пісні про громадські справи (1764–1880) / М. Драгоманов. – Женева, 1881. – 132 с.
- Драгоманов М. Політичні пісні українського народу XVIII–XIX ст. з увагами М. Драгоманова / М. Драгоманов. – Женева, 1883. – Ч. I. – 138 с.
- Думи. Упорядкування текстів, вступна стаття, примітки Г.Нудьги. – К., 1969.
- Дунаєвська Л. Українська народна казка / Л. Дунаєвська. – К. : Вища школа, 1987. – 127 с.
- Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л. Дунаєвська. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.
- Житецький П. Мысли о народных малорусских думах / П. Житецький. – К., 1893. – IV, 249 с.
- Исторические песни малорусского народа с объяснениями Вл. Антоновича и М. Драгоманова : в 2-х т. – К., 1874. – Т. 1. – XXIV, 336 с., 1875. – Т. 2. – XI, 166 с.
- Історичні пісні. – К., 1961.
- Кирчів Р. Етюди до студій над українським народним анекдотом / Р. Кирчів. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2008. – 268 с.
- Колесса Ф. Історія української етнографії / Ф. Колесса. – К., 2005. – 336 с.
- Колесса Ф. Мелодії українських народних дум. – Львів, 1910, 1913. – Т. 1-2.
- Колесса Ф. Про генезу українських народних дум. – Львів, 1922.
- Колесса Ф. Українська усна словесність / Ф. Колесса. – Львів, 1938. – 646 с.
- Лабашук О. Українська примовка: структура, побутування, функції / О. Лабашук. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 156 с.
- Мишанич С. Жанрова система українського фольклору / С. Мишанич // Фольклористичні та літературознавчі праці : у 2 т. Т. 2 / С. Мишанич. – Донецьк, 2003. – С. 365–375.
- Мишанич С. Усні народні оповідання. Питання поетики / С. Мишанич. – К. : Наукова думка, 1986. – 327 с.
- Пазяк М. Українські прислів'я та приказки. Проблеми пареміології та пареміографії / М. Пазяк. – К. : Наукова думка, 1984. – 204 с.
- Плісецький М. Українські народні думи. Сюжети і образи / М. Плісецький. – К. : Кобза, 1994. – 364 с.
- Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 т. – Львів, 1899-1906.
- Сокіл В. Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти / В. Сокіл. – Львів, 2003. – 320 с.
- Сумцов Н. Разыскания в области анекдотической литературы. Анекдоты о глупцах / Н. Сумцов. – Харьков, 1898. – 200 с.
- Труды этнографическо-статистической экспедиции в Западно-Русский край, снаряженной имп. русским геогр. обществом. Юго-

	<p>Западный отдел : материалы и исслед., собранные П. П. Чубинским. – СПб., 1878. – Т. 2 : Малорусские сказки. – 688 с.</p> <p>Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т. 1.</p> <p>Українські народні думи та історичні пісні. – К., 1955.</p> <p>Українські народні думи. Упоряд. К.Грушевської. – К., 1927. – Т. I, Т. II. – 1931.</p> <p>Франко І. Зібрання творів: У 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1976-1986.</p> <p><i>Додаткова</i></p> <p>[Лукашевич П.] Малорусские и червонорусские народные думы и песни. – СПб., 1836.</p> <p>[Срезневский И.И.] Запорожская старина. – Харьков, 1833-1838.</p> <p>[Цертелев М.] Опыт собрания старинных малороссийских песней. – СПб., 1819.</p> <p>Андиевский М.А. Козацкая дума о трех азовских братьях в пересказе с объяснениями и разбором ее. з Одесса, 1884.</p> <p>Аникин В.П. Русский богатырский эпос. – М., 1964.</p> <p>Астахова А.М. Былины: итоги и проблемы изучения. – М. – Л., 1966.</p> <p>Березовський І. П. Українські народні казки про тварин // Казки про тварин. – К.: Наукова думка, 1976. – С. 9-44.</p> <p>Богоніс О. “Звіриний епос” творчості В.Гнатюка (на прикладі українських народних байок) // Наукові записки: Серія. Літературознавство. – Тернопіль, 2001. – Вип. X (До 130-річчя народження Володимира Гнатюка). – С. 158-167.</p> <p>Былины : В 2-х т. – М., 1958 (вступна стаття і примітки В. Проппа та Б. Путилова).</p> <p>Былины. Киевский цикл. – К., 1982 (вступна стаття і примітки І.П. Березовського).</p> <p>Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. – К., 1993.</p> <p>Гоголь Н.В. О малороссийских песнях // Гоголь Н.В. Собр. соч.: В 7 т. – М., 1967. – Т. 6. – С. 112-119.</p> <p>Грицай М.С., Бойко В.Г., Дунаєвська Л.Ф. Українська народнопоетична творчість. – К., 1983.</p> <p>Грушевська К. Збирання і видавання дум в XIX і в початку ХХ віку // Українські народні думи. – К., 1927. – Т. 1. – С. XIII-CCXX.</p> <p>Грушевський М.С. Байда-Вишневецький в поезії та історії. – К., 1908.</p> <p>Дем'ян Г. Степан Бандера в українському пісенному фольклорі // Українські проблеми. – К., 1995. – № 2. – С. 109-124.</p> <p>Записки о Южной Руси. Издал П.Кулиш. – СПб., 1856. – Т.І.</p> <p>Івашків В. Український фольклор // Конспект. Український освітній журнал. Науково методичний додаток). – 1994. – № 3-4. – С. 136-137).</p> <p>Кирдан Б. Украинский эпос. – М., 1965.</p> <p>Колесса Ф. Фольклористичні праці. – К., 1970.</p> <p>Колесса Ф. Формули закінчення в українських народних думах // ЗНТШ. 1935. – Т. CLIV.</p> <p>Колесса Ф. Хмельниччина в українських народних піснях і думах // Записки історичного і філологічного факультетів Львівського національного університету. – Львів, 1940. – Т.1.</p> <p>Костомаров Н.И. Об историческом значении русской народной поэзии // Костомаров М. Славянская мифология. – К., 1994. – С.</p>
--	--

- 108-123.
- Кузьменко О. Стрілецькі пісні. – Львів, 2005.
- Максимович М. Украинские народные песни. – М., 1834.
- Максимович М. Українські пісні, видані М.Максимовичем. Фотокопія видання 1827 р. – К., 1962.
- Мелетинский Е.М. Герой волшебной сказки. Происхождение образа. – М.: Издательство восточной литературы, 1958. – 263 с.
- Метлинський А. Народные южнорусские песни. – К., 1856.
- Мишанич С. Один із підрозділів українських народних дум // ЗНТШ. – ССХХІІІ. Праці секції етнографії та фольклористики. – Львів, 1992.
- Мишанич С. Принципи наукового видання повного зібрання українських народних дум // Народна творчість та етнографія. – 1989. №5.
- Народны думы. впорядкував і пояснив др. М.Пачовський. – Львів, 1901, 1903. – Ч.1-2.
- Науменко В. происхождение малорусской думы о Самуиле Кошке // Киевская старина. – 1883. – Кн.6.
- Павлій П.Д. Думи // Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т.І.
- Перетц В. Українські думи // ЛНВ. – 1907. – №4.
- Петров В. Казки // Енциклопедія українознавства. Загальна частина: В 3-ох томах. – К., 1994. – Т.1. – С.270.
- Пилипчук С. «Галицько-русські народні приповідки»: пареміологічно-пареміографічна концепція Івана Франка. – Львів, 2008. – 220 с.
- Пилипчук С. Фольклористична концептосфера Івана Франка. – Львів, 2014. – 460 с.
- Пропп В. Морфология сказки. – М.: Наука, 1969. – Изд. 2-е. – С.13-97.
- Пропп В.Я. Исторические корни волшебной сказки. – Л.: Изд. Ленинградского ун-та, 1986. – 365 с.
- Пропп В.Я. Основные этапы развития русского героического эпоса // Пропп В.Я. Собрание трудов. Сказка. Эпос. Песня. – М., 2001. – С. 145-176.
- Пропп В.Я. Принципы классификации фольклорных жанров // Советская этнография. – 1964. – № 4. – С.12-24.
- Пропп В.Я. Фольклор и действительность: Избр. статьи. – М.: Наука, 1976. – С. 97-120.
- Пропп В.Я. Язык былин как средство художественной изобразительности // Пропп В.Я. Собрание трудов. Сказка. Эпос. Песня. – М., 2001. – С. 111-144.
- Рильський М. Героїчний епос українського народу. – К., 1955.
- Родіна М.С. Історичні пісні // Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т. 1. – С. 512-570.
- Рошияну Н. Традиционные формулы сказки. – М.: Наука, 1974.
- Стрілецька Голгофа / Упоряд., авт. вступ. статті і приміток Т.Ю.Салига. – Львів, 1992.
- Студинський К. Лірники. – Львів, 1894.
- Сумцов М. Українські думи. – Львів, 1914.
- Сумцов Н. Дума об Алексее Поповиче. – К., 1894.
- Українські билини: Історико-літературне видання східнослов'янського епосу / Упорядкування В. Шевчука. – К., 2004.

	<p>Українські записи Порфирія Мартиновича. – К., 1906.</p> <p>Франко І. Національний колорит у казках Бодянського // Іван Франко. Зібрання творів у 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1981. – Т. 34. – С.449-456.</p> <p>Франко І. Що таке казковий мотив // Іван Франко. Вибрані статті про народну творчість / Упор. О.І. Дей. – К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1955. – С.183-184.</p> <p>Франко І.Я. Студії над українськими народними піснями. – Твори: У 50 т. – Т. 42, 43.</p> <p>Чорнопиский М. Дума // Українська фольклористика. Словник-довідник. – Тернопіль, 2008. – С.88-91.</p> <p>Чумарна М. Мандрівка в українську казку; Приказкове коло / Упоряд. Б.П. Чепурко. – Львів: Каменяр, 1994. – 79 с.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (2)
Обсяг курсу	Героїчний епос українського народу. Билини. Народні думи. Історичні пісні. Велика фольклорна проза (казкова та неказкова). Казки. Легенди. Перекази. Оповідання. Анекdotи. Паремії. Загадки. Загальний обсяг 48 години, у т. ч. 16 годин лекційних, 32 годин практичних занять. 3 кредити ЄКТС. 2 модулі.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жанровий склад героїчного епосу українського народу (билини, думи, історичні пісні); • особливості виконання та функціонування билин, дум та історичних пісень; • принципи диференціації творів великої та малої фольклорної прози; • жанрово-стилістичну своєрідність українських народних казок (формульність, динамізм, символіка чисел, ретардації, персонажний ряд тощо); • тематичний діапазон українських народних легенд, переказів та оповідань; • принципи внутрішньожанрової класифікації фольклорної прози; • жанрові модифікації народних паремій; • засоби комічного в анекдотах; • здобутки найвидатніших збирачів та дослідників українського епічного фольклору. <p>змісти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати диференційні ознаки билин, дум та історичних пісень; • характеризувати ідейно-тематичний діапазон та художньо-виражальний спектр зразків героїчного епосу українців; • проводити межу між історичною правдою та вигадкою у народних думах та історичних піснях; • розмежовувати жанри та жанрові модифікації української фольклорної прози; • класифікувати за тематичним критерієм зразки великої фольклорної прози; • проводити фольклористичний аналіз уснословесних творів;

	<ul style="list-style-type: none"> виокремлювати художньо-виражальні особливості творів відповідно до їх жанрової приналежності; працювати зі збірниками фольклорних матеріалів;
Ключові слова	Фольклор, фольклорний жанр, геройчний епос, билина, народна дума, речитатив, історизм, кобзар, історична пісня, фольклорна проза, казка, казки про тварин (звіриний епос), геройко-фантастичні (чарівні) казки, соціально-побутові (новелістичні) казки, казковий мотив, добротворці, злоторці, знедолені, ініціальні, медіальні та фінальні формули, легенди, перекази, оповідання, принцип достовірності, анекdoti, засоби комічного, паремії, пареміологія, пареміографія, загадки, народна енігматика.
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Курс історії української літератури, вступу до мовознавства, вступу до літературознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	У курсі передбачено використання теоретичного потенціалу описово-аналітичного, порівняльно-історичного, культурно-історичного, історіографічного, естетичного, еволюційно-генетичного, семантичного, типологічного, психологічного, текстологічного та структурного методів.
Необхідне обладнання	Проектор, CD програвач
Критерії оцінювання (окрім для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Питання до іспиту	<p>Жанрове визначення билини. Питання співвіднесеності реального та вигаданого у билинах.</p> <p>Походження билин (міфологічна й історична теорії, теорія запозичення).</p> <p>Билини як жанр давньоукраїнської епічної пісенності. М. Воняк та М. Грушевський про билини.</p> <p>Характеристика билин "Київського списку" (за вибором).</p> <p>Загальні питання поетики билин.</p> <p>Порівняльний аналіз билин Київського, Галицько-Волинського та Новгородського циклів.</p> <p>Українські народні думи. Жанрова характеристика.</p> <p>Основні підходи до окреслення генологічних параметрів думи у дослідженнях М.Максимовича, Ф.Колесси, К.Грушевської та ін.</p> <p>Проблеми класифікації та систематизації народних дум.</p> <p>Загальна характеристика найдавніших (невольницькі плачі) дум (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо).</p> <p>Текстовий аналіз творів.</p> <p>Загальна характеристика дум нової історичної доби (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум.</p> <p>Загальна характеристика соціально-побутових дум (художній</p>

	<p>зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Аналіз творів.</p> <p>Історизм народних дум.</p> <p>Історія дослідження народних дум.</p> <p>Поетика українських народних дум.</p> <p>Питання виконавської майстерності у думах. Традиції кобзарства.</p> <p>Жанрове визначення історичної пісні.</p> <p>Думи й історичні пісні: проблема жанрового розмежування.</p> <p>Принципи тематичної класифікації історичних пісень.</p> <p>Історичні пісні про події XVI – I половини XVII ст. Аналіз однієї з пісень цього періоду.</p> <p>Патріотичні мотиви історичних пісень періоду Хмельниччини та Руїни (на прикладі конкретних творів).</p> <p>Образи ватажків національно-визвольних повстань українського народу в історичних піснях про події XVII – поч. XVIII ст.</p> <p>Доба гайдамаччини в історичній пісні.</p> <p>Пісні національно-визвольної боротьби XX ст.: стрілецькі, пісні ОУН-УПА.</p> <p>Жанрова своєрідність народної казки.</p> <p>Теоретичні підходи до аналізу казки (міфологічна, антропологічна, міграційна теорії).</p> <p>Національне та інтернаціональне (етнічне і загальнолюдське) у казках.</p> <p>Казка в системі жанрів фольклорної прози. Іншожанрові (пісеньки, загадки тощо) інкрустації у казках</p> <p>Історія дослідження української народної казки.</p> <p>Класифікація народних казок.</p> <p>Загальна характеристика казок про тварин.</p> <p>Чарівні (героїко-фантастичні) казки: образи, мотиви.</p> <p>Соціально-побутові казки у контексті фольклорної прози.</p> <p>Кумулятивні казки: особливості архітектоніки.</p> <p>Поетика української народної казки.</p> <p>Композиційні особливості народних казок.</p> <p>Дидактизм народних казок.</p> <p>Фольклорна проза: проблеми диференціації.</p> <p>Жанрові особливості легенд, переказів, оповідань.</p> <p>Проблеми класифікації великої неказкової фольклорної прози.</p> <p>Мала фольклорна проза. Жанр паремій.</p> <p>Історія вивчення паремій.</p> <p>Пареміологія та пареміографія як важливі галузі науки про фольклор.</p> <p>Видове розмежування паремій: прислів'я, приказки, вітання, порівняння, прикмети, примовки тощо.</p> <p>Генеза жанру. Шляхи поповнення паремійного фонду.</p> <p>Поетика прозових жанрів фольклору.</p> <p>Український народний анекдот: специфіка комічного.</p> <p>Історія дослідження народного анекдоту.</p> <p>Зв'язок анекдоту з іншими фольклорними жанрами.</p> <p>Жанрові особливості народного анекдоту.</p> <p>Народна загадка. Жанрова своєрідність.</p> <p>Загадка у контексті фольклорних жанрів.</p> <p>Функція метафори у загадках.</p> <p>Поетика народної енігматики.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по

завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.- год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, Год	Термін виконання
	МОДУЛЬ I				
19 т. 2 год.	Билини (старинні) як жанр геройчного епосу українців	лекція	Веселовский А. Южноуральские былины / A. Веселовский. – СПб., 1881. – 493 с. Возняк М. История украинской литературы: У двох книгах. – Львів, 1992. – Книга 1. Грушевський М.С. Історія української літератури: В 6 т., 9кн. – К., 1994. – Т. IV. Книга I. Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 т. – Львів, 1899-1906. Українські билини: Історико-літературне видання східнослов'янського епосу / Упорядкування В. Шевчука. – К., 2004.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів	A.
19 т. 2 год.	Жанрове визначення билини. Питання співіднесеності реального та вигаданого у їх художньому змісті. Походження билин (міфологічна, історична теорії, теорія запозичення).	практичне заняття	Грушевський М.С. Історія української літератури: В 6 т., 9кн. – К., 1994. – Т. IV. Книга I. Українські билини: Історико-літературне видання східнослов'янського епосу / Упорядкування В. Шевчука. – К., 2004. Астахова А.М. Билины: итоги и проблемы изучения. – М. – Л., 1966.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів	A.
20 т.	Билини як жанр прадавньоукраїнської епічної літератури. М. Возняк та М. Грушевський про билини. Характеристика билин "Київського списку" (за вибором). Загальні питання поетики билин.	практичне заняття	Веселовский А. Южноуральские былины / A. Веселовский. – СПб., 1881. – 493 с. Возняк М. История украинской литературы: У двох книгах. – Львів, 1992. – Книга 1. Грушевський М.С. Історія української літератури: В 6 т., 9кн. – К., 1994. – Т. IV. Книга I. Українські билини: Історико-літературне видання східнослов'янського епосу / Упорядкування В. Шевчука. – К., 2004.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів	A.
21 т.	Народні думи як унікальний жанр українського	лекція	Житецкий П. Мысли о народных малорусских думах /		

22 т.	Загальна характеристика найдавніших дум	практичне заняття	[Лукашевич П.] Малорусские и червонорусские Опрацювання	
2 год.	Питання жанру дум. Характеристика основних концептуальних підходів до окреслення параметрів думи у дослідженнях М.Максимовича, Ф.Колесси, К.Грушевської та ін. Проблеми класифікації та систематизації народних дум.			
21 т.				
2 год.	І. П. Житецький. – К., 1893. – IV, 249 с. Історические песни малорусского народа с объяснениями Вл. Антоновича и М. Драгоманова : в 2-х т. – К., 1874. – Т. I. – XXIV, 336 с., 1875. – Т. 2. – XI, 166 с. Колесса Ф. Мелодії українських народних дум. – Львів, 1910, 1913. – Т. 1-2. Колесса Ф. Про генезу українських народних дум. – Львів, 1922. Колесса Ф. Українська усна словесність / Ф. Колесса. – Львів, 1938. – 646 с. Українські народні думи та історичні пісні. – К., 1955. Українські народні думи. Упоряд. К.Грушевської. – К., 1927. – Т. I. Т. II. – 1931. Франко І. Зібрання творів: У 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1976-1986.	Думи. Упорядкування текстів, вступна стаття, примітки Г.Нульги. – К., 1969. Житецький П. Мысли о народных малорусских думах / П. Житецький. – К., 1893. – IV, 249 с. Історические песни малорусского народа с объяснениями Вл. Антоновича и М. Драгоманова : в 2-х т. – К., 1874. – Т. I. – XXIV, 336 с., 1875. – Т. 2. – XI, 166 с. Колесса Ф. Мелодії українських народних дум. – Львів, 1910, 1913. – Т. 1-2. Колесса Ф. Про генезу українських народних дум. – Львів, 1922. Колесса Ф. Українська усна словесність / Ф. Колесса. – Львів, 1938. – 646 с. Українські народні думи та історичні пісні. – К., 1955. Українські народні думи. Упоряд. К.Грушевської. – К., 1927. – Т. I. Т. II. – 1931. Максимович М. Українські пісні, видані М.Максимовичем. Фотокопія видання 1827 р. – К., 1962. Франко І. Зібрання творів: У 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1976-1986.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів	

2 год.	(художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум: а) "Маруся Богуславка"; б) "Втеча твох братів з города Азова"; в) "Івась Удовиченко, Коновченко"; г) "Смерть козака на Кодині-долині".	заняття	народні думи і песні. – СПб., 1836. [Срезневський І.И.] Запорожская старина. – Харків, 1833-1838.	наукової літератури, аналіз текстів
25 т.	Історичні пісні українського народу	лекція	Рильський М. Героїчний епос українського народу. – К., 1955. Родіна М.С. Історичні пісні // Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т. 1. – С. 512-570. Франко І. Зібрання творів: У 50-ти томах. – К.: Нauкова думка, 1976-1986.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів
23 т. 2 год.	Загальна характеристика дум нової історичної доби (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум: а) "Хмельницький і Барбаш"; б) "Утички оренарів"; в) "Козак настяга Фесько Ганжа Андібер".	практичне заняття	[Лукашевич П.] Малорусские и червонорусские народные думы и песни. – СПб., 1836. [Срезневский И.И.] Запорожская старина. – Харків, 1833-1838.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів
23 т. 2 год.		старинних	[Цертелев М.] Опыт собрания старинных малороссийских песен. – СПб., 1819.	

24 г.	<p>Загальна характеристика соціально-побутових практичне заняття</p> <p>дум (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум:</p> <p>а) "Вдова і три сини";</p> <p>б) "Козацьке життя";</p> <p>в) "Повернення удови ченка до матері".</p> <p>Характеристика основних аспектів авторських і пародійних дум і так званих "думових віршів" із картинки "Козак Мамай".</p>	<p>[Лукашевич П.] Малорусские и червонорусские народные думы и песни. – СПб., 1836.</p> <p>[Срезневский И.И.] Запорожская старина. – Харьков, 1833-1838.</p> <p>Кирдан Б. Украинский эпос. – М., 1965.</p> <p>Колесса Ф. Максимович М. Украинские народные песни. – М., 1834.</p> <p>Колесса Ф.</p>	<p>Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів</p>

			ЗНТШ. 1935. – Т. CLIV.
25 г. 2 год.	Модуль II Українські народні казки	лекція	<p>Березовський І. П. Українські народні казки про тварин // Казки про тварин. – К.: Наукова думка, 1976. – С. 9-44.</p> <p>Бріцина О. Українська народна соціально-побутова казка (специфіка та функціонування). – К.: Наук. думка, 1989. – 151 с.</p> <p>Гнатюк В. Вибрані статті про народну творчість / В. Гнатюк. – К.: Наукова думка, 1966.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна казка / Л. Дунаєвська. – К.: Вища школа, 1987. – 127 с.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л. Дунаєвська. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.</p> <p>Мелетинський Е.М. Герой волшебной сказки. Происхождение образа. – М.: Издательство восточной литературы, 1958. – 263 с.</p> <p>Петров В. Казки // Енциклопедія українознавства. Загальна частина: В 3-х томах. – К., 1994. – Т.1. – С.270.</p> <p>Пропп В. Морфология сказки. – М.: Наука, 1969. – Изд. 2-е. – С.13-97.</p> <p>Пропп В.Я. Исторические корни волшебной сказки. – Л.: Изд. Ленинградского ун-та, 1986. – 365 с.</p> <p>Рошияну Н. Традиционные формулы сказки. – М.: Наука, 1974.</p> <p>Франко І. Національний колорит у казках Болдянського // Іван Франко. Зібрання творів у 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1981. – Т. 34. – С.449-456.</p> <p>Франко І. Що таке казковий мотив // Іван Франко. Вибрані статті про народну творчість / Упор. О.І. Дей. – К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1955. – С.183-184.</p> <p>Чумарна М. Мандрівка в українську казку; Приказкове коло / Упоряд. Б.П. Четурко. – Львів: Каменяр, 1994. – 79 с.</p>

25 т. 2 год.	Жанрове визначення історичної пісні. Праця М.В.Гоголя "Про українські пісні" (Гоголь М.В. О малорусских // Собр. соч.: В 7 Т. – М., 1967. – Т. 6. – С. 112-119). Принципи тематичної класифікації історичних пісень.	практичне заняття	Гоголь Н.В. О малороссийских песнях // Гоголь Н.В. Собр. соч.: В 7 т. – М., 1967. – Т. 6. – С. 112-119. Драгоманов М. Нові українські пісні про громадські справи (1764-1880) / М. Драгоманов. – Женева, 1881. – 132 с.
26 т. 2 год.	Образи ватажків національно-визвольних повстань українського народу в історичних піснях про події 17 – поч. 18 ст. Доба гайдамаччини в історичній пісні. Проблематика і зміст пісні про Саву Чалого "Ой був в Січі старий козак". Пісні національно-визвольної боротьби 20 ст.: стрілецькі, пісні ОУН-УПА.	практичне заняття	Гоголь Н.В. О малороссийских песнях // Гоголь Н.В. Собр. соч.: В 7 т. – М., 1967. – Т. 6. – С. 112-119. Дем'ян Г. Степан Бандера в українському пісенному фольклорі // Українські проблеми. – К., 1995. – № 2. – С. 109-124. Кузьменко О. Стрілецькі пісні. – Львів, 2005.
27 т. 2 год.	Неказкова фольклорна проза. Легенди, перекази, оповідання.	лекція	Бриціна О. Українська усна традиційна проза : питання тектології та виконавства / О. Бриціна. – К., 2006. – 400 с. Веселовский А. Словянские сказания о Соловомое и

	<p>Китоврасе и западные легенды о Морольфе и Мерлине / А. Веселовский. – СПб., 1872. – 373 с.</p> <p>Возняк М. Українські перекази. Зібрав М. Возняк. – Краків ; Львів, 1944.</p> <p>Давидюк В. Українська міфологічна легенда / В. Давидюк. – Львів : 1994.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л. Дунаєвська. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.</p> <p>Мишанич С. Усні народні оповідання. Питання поетики / С. Мишанич. – К. : Наукова думка, 1986. – 327 с.</p> <p>Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 т. – Львів, 1899-1906.</p> <p>Сокіл В. Українські историко-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти / В. Сокіл. – Львів, 2003. – 320 с.</p> <p>Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т. 1.</p>	<p>Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів</p>
27 т. 2 год.	<p>Жанрова специфіка народної казки. Теоретичні підходи до аналізу казки (міфологічна, антропологічна, міграційна теорії). Національне та інтернаціональне (етнічне і загальнолідське) у казках. (На основі аналізу статті І.Франка "Старовинні романо-германські новели в устах руського народу", М.Грушевський "Казка" (розділ Історії української літератури, Том 1). Казка в системі жанрів фольклорної прози. Інкрустация казок іншими мениш об'ємними жанрами (пісеньки, загадки тощо) Історія дослідження жанру.</p>	<p>практичне заняття</p> <p>Березовський І. П. Українські народні казки про тварин // Казки про тварин. – К. : Наукова думка, 1976. – С. 9-44.</p> <p>Бриціна О. Українська народна соціально-побутова казка (спеціфіка та функціонування). – К.: Наук. думка, 1989. – 151 с.</p> <p>Гнатюк В. Вибрани статті про народну творчість / В. Гнатюк. – К. : Наукова думка, 1966.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна казка / Л. Дунаєвська. – К. : Вища школа, 1987. – 127 с.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л. Дунаєвська. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.</p> <p>Мелетинський Е.М. Герой волшебной сказки. Происхождение образа. – М.: Издательство восточной литературы, 1958. – 263 с.</p> <p>Петров В. Казки // Енциклопедія українознавства. Загальна частина: В 3-х томах. – К., 1994. – Т.1. –</p>

C.270. Пропп В. Морфология сказки. – М.: Наука, 1969. – Ізд. 2-е. – С.13-97. Пропп В.Я. Исторические корни волшебной сказки. – Л.: Ізд. Ленинградского ун-та, 1986. – 365 с. Рошияну Н. Традиционные формулы сказки. – М.: Наука, 1974. Франко І. Національний колорит у казках Болянського // Іван Франко. Зібрання творів у 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1981. – Т. 34. – С.449-456. Франко І. Шо таке казковий мотив // Іван Франко. Вибрані статті про народну творчість / Упор. О.І. Дей. – К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1955. – С.183-184. Чумарна М. Мандрівка в українську казку; Приказкове коло / Упоряд. Б.П. Чепурко. – Львів: Каменяр, 1994. – 79 с.		Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів
28 т. Класифікація народних казок. Казки про тварин (звіриний епос). Чарівні (героїко-фантастичні) казки. Соцально-побутові казки Кумулятивні казки. Поетика української народної казки. 2 год.	практичне заняття	Березовський І. П. Українські народні казки про тварин // Казки про тварин. – К.: Наукова думка, 1976. – С. 9-44. Бриліна О. Українська народна соцально-побутова казка (специфіка та функціонування). – К.: Наук. думка, 1989. – 151 с. Гнатюк В. Вибрани статті про народну творчість / В. Гнатюк. – К. : Наукова думка, 1966. Дунаєвська Л. Українська народна казка / Л. Дунаєвська. – К. : Вища школа, 1987. – 127 с. Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л. Дунаєвська. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с. Мелетинський Е.М. Герой волшебной сказки. Происхождение образа. – М.: Издательство восточной литературы, 1958. – 263 с. Петров В. Казки // Енциклопедія українознавства. Загальна частина: В 3-х томах. – К., 1994. – Т.1. – С.270. Пропп В. Морфология сказки. – М.: Наука, 1969. – Ізд. 2-е. – С.13-97.

	<p>Пропп В.Я. Исторические корни волшебной сказки. – Л.: Изд. Ленинградского ун-та, 1986. – 365 с.</p> <p>Рошияну Н. Традиционные формулы сказки. – М.: Наука, 1974.</p> <p>Франко І. Національний колорит у казках Болянського // Іван Франко. Збірня творів у 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1981. – Т. 34. – С.449-456.</p> <p>Франко І. Шо таке казковий мотив // Іван Франко. Вибрані статті про народну творчість / Упор. О.І. Дей. – К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1955. – С.183-184.</p> <p>Чумарна М. Мандрівка в українську казку; Приказкове коло / Упоряд. Б.П. Чепурко. – Львів: Каменяр, 1994. – 79 с.</p>	
29 т. 2 год.	<p>Український народний анекдот.</p> <p>лекція</p>	<p>Гнатюк В. Вибрані статті про народну творчість / В. Гнатюк. – К. : Наукова думка, 1966.</p> <p>Кирчів Р. Етюди до студій над українським народним анекдотом / Р. Кирчів. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2008. – 268 с.</p> <p>Колесса Ф. Українська усна словесність / Ф. Колесса. – Львів, 1938. – 646 с.</p> <p>Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 т. – Львів, 1899-1906.</p> <p>Сумцов Н. Розыскания в области анекдотической литературы. Анекдоты о глупцах / Н. Сумцов. – Харьков, 1898. – 200 с.</p>
29 т. 2 год.	<p>Фольклорна проза: специфіка диференціації.</p> <p>Категорії епічного ракурсу та епічної дистанції.</p> <p>Жанрові особливості легенд, переказів, оповідань.</p>	<p>практичне заняття</p> <p>Возняк М. Українські перекази. Зібрав М. Возняк. – Краків ; Львів, 1944.</p> <p>Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т. 1.</p> <p>Сокіл В. Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти / В. Сокіл. – Львів, 2003. – 320 с.</p> <p>Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 т. – Львів, 1899-1906.</p> <p>Мишанич С. Усні народні оповідання. Питання поетики / С. Мышанич. – К. : Наукова думка, 1986. – 327 с.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л.</p>

30 т. 2 год.	Принципи класифікації легенд. Класифікація оповідань. Поетика народних оповідань.	практичне заняття	<p>Возняк М. Українські перекази. Зібрав М. Возняк. – Краків ; Львів, 1944.</p> <p>Українська народна поетична творчість. – К., 1958. – Т. 1.</p> <p>Сокіл В. Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти / В. Сокіл. – Львів, 2003. – 320 с.</p> <p>Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 г. – Львів, 1899-1906.</p> <p>Мишанич С. Усні народні оповідання. Питання поетики / С. Мишанич. – К. : Наукова думка, 1986. – 327 с.</p> <p>Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка): еволюція епічних традицій : монографія / Л. Дунаєвська. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.</p> <p>Давидюк В. Українська міфологічна легенда / В. Давидюк. – Львів : 1994.</p> <p>Веселовський А. Словянские сказания о Соломоне и Китоврасе и западные легенды о Морольфе и Мерлине / А. Веселовский. – СПб., 1872. – 373 с.</p> <p>Бріцина О. Українська усна традиційна проза : питання текстології та виконавства / О. Бріцина. – К., 2006. – 400 с.</p>
31 т. 2 год.	Паремії. Жанрові модифікації паремій.	лекція	<p>Лабашук О. Українська примовка: структура, побутування, функції / О. Лабашук. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 156 с.</p> <p>Мишанич С. Жанрова система українського фольклору</p>

		/ С. Мишанич // Фольклористичні та літературознавчі праці : у 2 т. Т. 2 / С. Мишанич. – Донецьк, 2003. – С. 365–375.	
		Пазяк М. Українські прислів'я та приказки. Проблеми пареміології та пареміографії / М. Пазяк. – К. : Наукова думка, 1984. – 204 с.	
		Пилипчук С. «Галицько-руські народні приповідки»: пареміологічно-пареміографічна концепція Івана Франка. – Львів, 2008. – 220 с.	
31 т.	Анекдот у системі фольклорних жанрів. Жанрова своєрідність анекдоту.	практичне заняття	
2 год.	Архітектоніка анекдоту. Засоби комічного у народний сміховий культури. Історія збирання та дослідження народних анекдотів.	Гнаток В. Виbrane статті про народну творчість / В. Гнаток. – К. : Наукова думка, 1966. Кирчів Р. Етюди до студій над українським народним анекдотом / Р. Кирчів. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2008. – 268 с. Колесса Ф. Українська усна словесність / Ф. Колесса. – Львів, 1938. – 646 с. Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство : в 4 т. – Львів, 1899-1906. Сумцов Н. Розыскания в области анекдотической литературы. Анекдоты о гуашах / Н. Сумцов. – Харків, 1898. – 200 с.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів
32 т.	Мала фольклорна проза. Жанр паремій. Пареміологія та пареміографія. Історія вивчення паремій.	практичне заняття	
2 год.	Найважливіші пареміографічні пам'ятки.	Лабашук О. Українська промовка: структура, побутування, функції / О. Лабашук. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 156 с. Мишанич С. Жанрова система українського фольклору / С. Мишанич // Фольклористичні та літературознавчі праці : у 2 т. Т. 2 / С. Мишанич. – Донецьк, 2003. – С. 365–375.	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів
33 т.	Українська народна загадка	лекція	
		Березовський І. Українські народні загадки // Загадки. – К., 1962. – 511 с. Кенгес-Маранда Э. Логика загадок // Мировая фольклористика. – Алматы: Издательский дом	Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів

		<p>«Таймас», 2008. – Т. II. – С. 247-276.</p> <p>Мишанич С. Жанрова система українського фольклору / С. Мишанич // Фольклористичні та літературознавчі праці : у 2 т. Т. 2 / С. Мишанич. – Донецьк, 2003. – С. 365–375.</p> <p>Перетц В. Студії над загадками // Етнографічний вісник. – К., 1932. – Кн. 10. – С. 123-204.</p> <p>Салтovська Н. Загадка як художній текст // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: "Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика". – 2008. – Вип. 19. – С. 53-56.</p>	
33 т.	Видове розмежування паремій: прислів'я, присказки, вітання, порівняння, прикмети, примовки тощо. Генеза жанру. Поетика прислів'їв і присказок.	<p>Практичне заняття</p> <p>Пилипчук С. «Галицько-руські народні приповідки»: пареміологічно-пареміографічна концепція Івана Франка. – Львів, 2008. – 220 с.</p> <p>Пазяк М. Українські прислів'я та приказки. Проблеми пареміології та пареміографії / М. Пазяк. – К. : Наукова думка, 1984. – 204 с.</p> <p>Мишанич С. Жанрова система українського фольклору / С. Мишанич // Фольклористичні та літературознавчі праці : у 2 т. Т. 2 / С. Мишанич. – Донецьк, 2003. – С. 365–375.</p> <p>Лабашук О. Українська примовка: структура, побутування, функції / О. Лабашук. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 156 с.</p>	<p>Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів</p>
34 т.	Своєрідність народної енigmтики. Зв'язок загадок із іншими фольклорними жанрами. Функція метафори у загадці. Поетика загадки. Історія дослідження та публікації народних загадок.	<p>Практичне заняття</p> <p>Березовський І. Українські народні загадки // Загадки. – К., 1962. – 511 с.</p> <p>Кентес-Маранда Э. Логика загадок // Мировая фольклористика. – Алматы: Издательский дом «Таймас», 2008. – Т. II. – С. 247-276.</p> <p>Мишанич С. Жанрова система українського фольклору / С. Мишанич // Фольклористичні та літературознавчі праці : у 2 т. Т. 2 / С. Мишанич. – Донецьк, 2003. – С. 365–375.</p> <p>Перетц В. Студії над загадками // Етнографічний вісник. – К., 1932. – Кн. 10. – С. 123-204.</p> <p>Салтovська Н. Загадка як художній текст // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: "Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика". – 2008. – Вип. 19. – С. 53-56.</p>	<p>Опрацювання наукової літератури, аналіз текстів</p>